

Frontera España-Portugal: documentación lingüística y bibliográfica -
<http://www.frontespo.org>
Localidad: Sela (Arbo). Pontevedra
Identificador de la grabación: ESP001001-001
Fecha de la entrevista: 30/1/2016
Entrevistadores: David Rodríguez Lorenzo
Informantes: Antonio Lorenzo
Versión de la transcripción: 1
Revisada: No
Licencia de uso CC BY-SA 4.0

Entr. 1 (DRL) A-... como era a vida... [Emisión] naqueles anos da infancia, da mocidade, aquí en, en, en Sela?

Inf. 1 (AL) Bueno, pois mira, a vida... dura, pero éramos bastante -como che diría eu?- bastante felices.

Inf. 1 (AL) Bueno, sabees que cando un é rapaz... pois... sempre... sempre tes un... un nivel alto de felicidade, porque eres un pouco inconsciente, non?

Entr. 1 (DRL) [Emisión]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) Si, non, eu, eu creo que é así.

Inf. 1 (AL) Entonces a vida dura, porque había momentos que non tiñas todo o que... o que necesitabas.

Inf. 1 (AL) Bueno, sabíalo máis ben na casa, porque se comentaba aunque fora así entre bastidores, non?

Inf. 1 (AL) Comentábase "Coño, é que non hai tal cousa para comer, é que non hai tal outra..."

Inf. 1 (AL) Era dura, pero nós éramos un pouquiño... pois eu que sei, éramos... rapaces e non vías máis que xogar, ir á escola, a min gustábame bastante ir á escola, era bastante aplicado.

Inf. 1 (AL) E, bueno, dentro do que cabe, dureza, pero felicidade.

Inf. 1 (AL) Eu creo que... [Emisión] se | estábase moito na calle, os rapaces estaban moito na calle, pasaban moitas horas xogando á pelota, no | sobre todo no verán.

Inf. 1 (AL) E no inverno, pois así ás, ás | aos ratiños, cando non chovía ou tal, ao vir da escola, pois tamén... levávamos unha vida eu creo que bastante... | eu creo que mellor que agora, mira, non sei, a ver, a juventud agora creo que se entretén demasiado con temas... [Emisión] tecnolóxicos e hist-, e historias... e antes tiñamos unha... unha conexión cos demais bastante | o sea, non sei como, co-, como dicirche...

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) Había máis... convivencia, uns con outros?

Inf. 1 (AL) Convivencia, efectivamente, convivencia e relación social, que eu creo que iso se perdeu moito agora mesmo.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Entr. 1 (DRL) Tamém imaxino que había máis rapazada daquela que hoxe, non?

Inf. 1 (AL) Si, moitísimo.

Inf. 1 (AL) Bueno, eu recuerdo | mira, aquí ao lado estaba a escola das rapazas, aquí mesmo... aquí na | este, este, este, este baixo aquí.

Entr. 1 (DRL) Había escola... | en Sela había escola.

Inf. 1 (AL) Dúas, había unha de rapazas e outro [sic] de rapaces que está alí no meu barrio, non?

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Inf. 1 (AL) Un é aquí mesmo, aquí ao lado.

Inf. 1 (AL) E había, pois ao mellor... eu que sei, trinta ou cuarenta rapaces e trinta ou cuarenta rapazas noutra.

Inf. 1 (AL) O sea, aquí en Sela había setenta ou ochenta rapaces.

Inf. 1 (AL) Eu incluso recuerdo cando estaba estudando no instituto en Tui, nos últimos anos, cando estaba estudando bachiller superior, pois o típico, para gana', para ganar unha, unha... unha peseta dábamos clase aos rapaces de aquí no, no verán -non?- e eu cheguei a ter sesenta rapaces, trinta pola mañá e trinta pola tarde.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Entr. 1 (DRL) Me cago en tal [Riso].

Inf. 1 (AL) Si, si, si.

Entr. 1 (DRL) De pasantías, de, de...

Inf. 1 (AL) Si e... bueno... entonces iba a | os rapaces -que pasa?- co maestro estaban tan... | porque ademais [Emisión] o maestro morreulle a muller, despois daba el moito clase el... [Emisión] dedicábase un pouco ás dúas cousas e os rapaces estaban... nunha situación de... de masificación na escola, non?

Inf. 1 (AL) Entón os pais, pois dicían, "Bueno |" un rapaz de, de -eu que sei- de dez anos, que aínda | ou de nove anos, que aínda non sabe multiplicar, "Oye, a ver se lle ensañas a multiplicar ou a dividir ou a |" de-, dependendo da idade.

Inf. 1 (AL) Entón, no verán, pois eu tiña trinta pola mañá, trinta pola, pola tarde, apurabas un pouco e, bueno, acababa multiplicando o que non sabía multiplicar, dividindo o que non sabía dividir, e bue- | pois eu que sei, estudiaba un par de cousas relacionadas coa literatura e iso... e, e bueno...

Inf. 1 (AL) Quéroche dicir que rapaces había un montón, que agora igual hai vinte no pueblo, se os hai, eh.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Inf. 1 (AL) Non sei se os haberá, aquí non sei se os haberá.

Entr. 1 (DRL) Se os hai.

Entr. 1 (DRL) Non sei, porque tampouco anduven moito, pero... ver, ver, ver non se ven [Riso].

Inf. 1 (AL) Non, non sei se haberá vinte rapaces en idade escolar, non, non, non haberá, non.

Entr. 1 (DRL) Tamén o día non está para... pero bueno.

Inf. 1 (AL) A pes- | a parte de que agora moitos matrimonios xóvenes que teñen fillos, pois estanche ou en Puenteareas, ou en Salvatierra, que compraron alí un pisito e viven alí... ou están en Vigo os que menos, en fin, están tamén un poquiño dispersados.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Inf. 1 (AL) E logo, bueno, escola aquí xa non hai, o colegio agora tendrían que ir a... a Arbo -non?-, que é donde hai o... o ayuntamiento, que é donde hai colegio, si.

Entr. 1 (DRL) A Arbo.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Entr. 1 (DRL) Aquí a xente... escapan -non?- [Riso] [Emisión] vai quedando cada vez menos, e a saída natural digamos que é Puenteareas, Vigo, é dicir, a xente tira para alá.

Inf. 1 (AL) Si, si, si, si, si, si.

Inf. 1 (AL) Si, si, si, si, si.

Inf. 1 (AL) Si, bueno, [Emisión] eu diría que Puenteareas e, e

Salvatierra que, nestes últimos anos do... tema do ladrillo, do tema da construción e tal fixéronse moitos pisos nesas zonas.

Inf. 1 (AL) Como son mais baratos os pisos, en Vigo eran inalcanzables para moita xente, entón foron comprando aquí en Salvatierra e en... en Punteareas, sobre todo, tamén en Porriño, pero moita desta xente que, que se | que compraron aí vivienda van traballar a Vigo, -sabes?- ou a | aos arredores, nos polígonos industriais, claro.

Entr. 1 (DRL) [Assent]

Entr. 1 (DRL) Ou Porriño, claro.

Inf. 1 (AL) Entón escapan, é que aquí non hai nada que facer.

Inf. 1 (AL) A xuventude | e hoxe en día menos, aínda coa situación que temos menos, non?

Entr. 1 (DRL) Claro, entón, que, que, que [Riso] que pasou no medio?

Entr. 1 (DRL) É dicir... cando antes estas aldeas todas estaban cheas de xente... e... e foron quedando vacías, a xente escapou para a cidade...

Inf. 1 (AL) Si, bueno.

Inf. 1 (AL) Eu creo que... a ver... [Emisión] naquela non había nada, nin na cidade, había moi poucas cousas.

Inf. 1 (AL) Alá polo ano cincuenta e tantos... [Emisión] veuse Citroën para Vigo.

Inf. 1 (AL) E... a partir do sesenta empezouse a construción en Vigo.

Inf. 1 (AL) Entonces moita xente, incluso que estaba no estranxeiro, veuse de volta, empezou a traballar na Citroën, na construción e tal.

Inf. 1 (AL) Pero é que hasta alí non había nada, entón cada un tiña que estar asentado no seu propio pueble, porque... a onde ibas? Ibas para Vigo a facer que?

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Inf. 1 (AL) Iban ao mellor un par de persoas de cada pueble, deses de camareros.

Entr. 1 (DRL) Claro.

Inf. 1 (AL) Ou iban a traballar de criadas as, as chavalas de, de | pois po- | para aquela xente que tiña pasta, a traballar no | na | nas casas

-non?- que antes chamábanse criadas, que agora son empregadas del hogar, pero daquela... -sabes?- daquela era... hasta tiña un sentido peyorativo aquilo.

Entr. 1 (DRL) Si.

Entr. 1 (DRL) Si, si, si.

Inf. 1 (AL) E do | polo demais non había... non había nada, entonces a xente non se podía marchar aunque quixera, aquí había bastante miseria.

Inf. 1 (AL) Bueno, aquí en | aquí, com- | igual que en todos os lados, eh.

Entr. 1 (DRL) En todas partes.

Inf. 1 (AL) Que nos contaba ela "Mira aquí en Arbo e na zona esta vosa |" que ela está casada en Arbo, e dice | veu da Cañiza a vivir para Arbo... porque dice que a xente é moito máis aberta e que fala | se fala con todo o mundo e a xente párase na calle e fala | párase a falar contigo, cousa que hoxe en día sabes que... que a veces andamos corre, corre, corre e, e, e non, non temos a relación esa que debíamos de... | penso eu, eh, que debíamos de ter.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Inf. 1 (AL) En fin, nada, eu creo que si, a xente da parte de aquí tamén, os portugueses ben, eh.

Entr. 1 (DRL) Moi ben.

Entr. 1 (DRL) Si, par- | dá a impresión de que co tempo foise... [Emisión] tamén, co que estabas contando de antes... a unha sociedade máis... individualista, máis... [Emisión] -non?- | menos en convivencia cos veciños e coa xente, tal, pero bueno.

Inf. 1 (AL) [Asent]

Inf. 1 (AL) [Asent]

Inf. 1 (AL) Si.

Inf. 1 (AL) Si, si, si.

Inf. 1 (AL) Iso aquí nos pueblos nótase menos, porque iso, por exemplo, vas ás cidades e a- | xa aí anda a xente a correr.

Entr. 1 (DRL) Claro.

Entr. 1 (DRL) Vigo xa é outro rollo.

Inf. 1 (AL) Eu mira, vivín alí unha chea de anos e agora cando vou alí, que teño alí un piso -non?- unha casa, e cando vou alí eu xa estou deseando volverme para a aldea, porque xa na, xa na... na carretera, o sea, nas calles, andando co coche, xa me poño de mala leche.

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) [Emisión] Debe ser un pouco int-, intolerancia miña pola idade, pero por outro lado é o tema de que, de que xa te desacostumbraches a ese ritmo de estrés -vai corre para aquí, corre para alí, corre...-, nas cidades a xente nin fala nin... | sale de traballar, está deseando chegar á casa e tumbarse no sofá.

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Entr. 1 (DRL) [Riso] Había [Riso] había por aí un chiste que era: que é un milisegundo?

Entr. 1 (DRL) E dicía o outro: o que tarda un vigués en pitar desde que cambia o semáforo [Riso].

Inf. 1 (AL) [Riso] Si, si, si, si, si.

Entr. 1 (DRL) Si, é verdad, é verdad.

Inf. 1 (AL) Que si, que si, que si, si, si... é ver- | certo, si.

Inf. 1 (AL) [Tose]

Entr. 1 (DRL) A, a calidade de vida, nese sentido, aquí na | nas aldeas, non ten, non ten, non ten color.

Inf. 1 (AL) Si...

Inf. 1 (AL) Moito mellor, si, si, si.

Entr. 1 (DRL) Má-, máis, máis tranquilo, máis |

Inf. 1 (AL) Primeiro xa respiras un aire máis sano, estás máis tranquilo, andas ao teu aire... e, sobre todo, se estás xubilado.

Entr. 1 (DRL) [Riso]

Inf. 1 (AL) [Riso] Porque se se [xxx] | se está...

Entr. 1 (DRL) Aínda se poden comer cousas da horta -non?- e... | que é máis sano.

Inf. 1 (AL) Si, claro, claro, con | si, tes unha | un | tes algo sempre de todo, porque, aunque solo sea para pasar o rato, pois cultivas algo, non?

Entr. 1 (DRL) [Asent]

Entr. 1 (DRL) Claro.

Inf. 1 (AL) Eu, por exemplo, teño unhas viñiñas, enredo con elas e tal e...

Entr. 1 (DRL)